

**Т. Г. Кубах, канд. екон. наук,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”**

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІЇ

Процеси регіоналізації та глобалізації суттєво вплинули на значущість розвитку окремо взятої території, проявом чого є набуття нових якостей території, однією з яких є конкурентоспроможність. Враховуючи це, саме конкурентоспроможність доречно сприймати як інструмент, який суттєво допомагає не тільки у виявленні існуючих проблем і необхідності подальшого розвитку, а й у визначенні основних цілей, задач, перспектив і стратегічних пріоритетів. Досягнення необхідного рівня конкурентоспроможності території не тільки підвищує розвиток окремо взятого регіону і добробут його населення, але й спрямоване на зниження міжрегіональних диспропорцій і зміцнення національної безпеки держави.

Серед вітчизняних і зарубіжних науковців не існує єдиної думки щодо сутності категорії “конкурентоспроможність території”. У загальному розумінні, конкурентоспроможність – це володіння суб’єктом певними ресурсами або властивостями, які дають йому можливість розвиватись, використовувати інноваційні підходи та переваги в конкурентній боротьбі. Дотримання інноваційної поведінки, високий економічний потенціал і позитивна динаміка перетворень і оновлень дають поштовх еволюційному розвитку території, переваги в конкурентній боротьбі.

Необхідно чітко розмежовувати такі категорії, як “конкурентоспроможна економіка”, “конкурентоспроможна держава”, “конкурентний статус держави”, “конкурентоспроможна нація”, “конкурентоспроможний регіон”, “конкурентоспроможність території”, адже в працях багатьох науковців вони ототожнюються.

З’ясовуючи питання сутності категорії конкурентоспроможності території, необхідно звернути увагу на такі поняття, як територія та регіон, які найчастіше ототожнюються. Під територією (*лат. territorium*) слід розуміти окремо взятую частину земної поверхні з визначеними кордонами. Найчастіше цей термін розповсюджується на юрисдикцію держави або адміністративної одиниці у складі держави. Регіон (*лат. regio* – країна, область) – певна територія, яка є цілісною, унікальною за географічним положенням і взаємопов’язаною за окремими ознаками. Отже, регіон – це не тільки область, штат, земля та держава, а й об’єднання держав. Враховуючи вищезазначене, можна дійти висновку про можливість ототожнення таких понять, як “конкурентоспроможність території” та “конкурентоспроможність регіону”.

На думку О. Нечай, під конкурентоспроможністю території слід розуміти здатність збільшувати або принаймні зберігати за собою частку ринків, достатніх для розширення та вдосконалення виробництва, для зростання рівня життя, для підтримки сильного й ефективного управління. У свою чергу, С. Романюк вважає за необхідне досить тривалий час

реалізовувати власні та залучені можливості для розвитку на сучасній технологічній основі, забезпечувати внутрішній глобальний ринок товарами та послугами відповідної якості. Л. Є Клець зазначає, що конкурентоспроможність території є динамічним індикатором, який характеризує стан і перспективи території щодо фінансових можливостей забезпечувати та підтримувати темпи економічного зростання, комфортні життєві й екологічні умови, стабільність соціально-економічної системи.

З урахуванням існуючих підходів можна зазначити, що конкурентоспроможність території – це спроможність адміністративної одиниці або держави під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів продукувати конкурентоспроможні товари та послуги, з одночасним підвищенням рівня життя населення та економічним розвитком території.

Успішний розвиток території неможливий без збалансованої політики органів влади.

Кубах, Т.Г. Теоретичні аспекти конкурентоспроможності території [Текст] / Т.Г. Кубах // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. – Суми: УАБС НБУ, 2013. – С. 57-59.